

Bližší popis navrhovaného obsahu jednotlivých pilířů měření a hodnocení výkonu veřejné správy

První pilíř

Úkolem prvního pilíře hodnocení výkonu veřejné správy je zhodnotit efektivitu veřejné správy pomocí tzv. hodnocení dopadů regulace RIA i CIA.

RIA (tzv. Regulatory Impact Assessment – soustava analytických metod směřujících k systematickému hodnocení očekávaných dopadů navrhovaných politik a právních předpisů) je již několik let zpracovávána v souladu s *Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace, schválenými usnesením vlády ze dne 14. prosince 2011 č. 922, novelizovanými usnesením vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 26* a každoročně hodnocena nezávislou *Komisí pro hodnocení dopadů regulace* (Komise RIA), která byla ustavena v roce 2011.

Komise RIA přezkoumává kvalitu předkládaných RIA k návrhům právních předpisů na úrovni vlády ČR (návrhy zákonů a nařízení vlády) a vydává v této souvislosti každoročně během února/března výroční zprávu „*Hodnocení dopadů regulace – RIA*“. Tato může být základem hodnocení výkonu VS v rámci tzv. prvního pilíře, umožní totiž sledovat kvalitu provedených RIA, potažmo navrhovaných právních předpisů, a to zejména dle indikátoru „*podíl kladných stanovisek bez připomínek k posuzovaným RIA*“. **Ve vztahu k RIA tedy pravděpodobně nebude pro potřeby hodnocení a měření výkonu VS třeba činit žádná další opatření.**

CIA (tzv. Corruption Impact Assessment – soustava analytických metod směřujících k systematickému hodnocení korupčních rizik u navrhovaných politik a právních předpisů) je preventivním nástrojem, který byl v souladu se Strategií vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 inkorporován do Legislativních pravidel vlády, platných od 1. ledna 2013.

V případě CIA, na rozdíl od RIA, dosud nebyl zřízen příslušný orgán zaměřený na přezkoumávání kvality zpracováváných CIA a není tedy vydávána zpráva o hodnocení kvality zpracováváných CIA. Dle posledních informací Úřadu vlády (ze dne 19. září) by podobnou funkci jako Komise RIA mohla plnit pracovní komise Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí. V případě jejího vzniku a vydávání výročních zpráv bude možné posuzovat kvalitu provedených CIA prostřednictvím indikátoru „*podíl kladných stanovisek bez připomínek k posuzovaným CIA*“. K vyjasnění existence Komise CIA a zpracovávání výročních zpráv CIA v rámci prvního pilíře bude sloužit fáze 3/a/i/1 harmonogramu.

Druhý pilíř

Druhý pilíř hodnotí vnitřní fungování orgánů veřejné moci, a to zejména prostřednictvím metod řízení kvality a procesního modelování agend (PMA).

PMA

Cílem PMA je zkvalitnit výkon veřejné správy a snížit regulatorní zátěž prostřednictvím zpracování procesních modelů vybraných agend a jejich následné standardizace. PMA pokrývá procesní úroveň výkonu veřejné správy. K měření časové a finanční náročnosti výkonu agend mohou být využity indikátory „*roční úspora na provádění procesu*“ a „*snížení počtu úkonů*“,

nutných pro vyřešení životní situace“, převzaté z indikátorové soustavy Operačního programu Zaměstnanost 2014-2020¹.

Implementační plán k SC 1.1 *Využívání prvků procesního řízení a zavedení standardů vybraných agend*, včetně harmonogramu, je nyní zpracováván. Pokud bude tento nekompatibilní s harmonogramem SC 1.4, lze druhý pilíř do hodnocení výkonu VS zařadit až poté, co bude zahájena implementace SC 1.1. O tomto bude rozhodnuto v rámci fáze 3/a/i/2 harmonogramu.

Poté, co bude implementace PMA zahájena, nebude potřeba přijímat žádná další opatření, která umožní měření a hodnocení výkonu veřejné správy, neboť to je cílem zavádění PMA.

Metody řízení kvality

Prostřednictvím metod řízení kvality má dojít ke zvýšení kvality veřejné správy a její efektivity, a to prostřednictvím koncepčního řízení kvality a zaváděním metod řízení kvality ve veřejné správě. Produktem tohoto procesu budou indikátory efektivity fungování veřejné správy, které budou využitelné pro hodnocení výkonu veřejné správy.

Implementační plán k SC 1.3 *Rozšíření metod kvality ve veřejné správě*, včetně harmonogramu, bude teprve zpracován. Pokud bude tento nekompatibilní s harmonogramem SC 1.4, lze druhý pilíř do hodnocení výkonu VS zařadit až poté, co bude implementován SC 1.3. O tomto bude rozhodnuto v rámci fáze 3/a/i/2 harmonogramu.

Poté, co bude implementace řízení kvality zahájena, nebude potřeba přijímat žádná další opatření, která umožní měření a hodnocení výkonu veřejné správy.

Třetí pilíř

Třetí pilíř se zaměří na sledování výkonu úřadů z pohledu plnění strategických cílů/úkolů, vyplývajících ze **stěžejních celonárodních nadresortních strategických dokumentů**. Mezi tyto dokumenty mohou být zařazeny např.:

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období...

Národní program reform ČR ...

Strategie vlády v boji s korupcí na období let...

Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020

Konkrétní strategické dokumenty, které budou do tohoto hodnocení zařazeny, budou stanoveny v rámci fáze 3/a/i/3 harmonogramu, ideálně by však za účelem efektivity tohoto hodnocení neměl být překročen počet cca 10 strategických dokumentů. Plnění úkolů/strategických cílů lze měřit indikátorem „podíl splněných úkolů, plynoucích ze strategického dokumentu“.

Čtvrtý pilíř

V rámci tohoto pilíře bude hodnocení a měření výkonu VS probíhat zejména prostřednictvím sledování hodnot jednotlivých **existujících indikátorů, každoročně zpracovávaných a zveřejňovaných mezinárodními institucemi** jako je Světová banka (WB), Evropská unie (EU), Světové ekonomické fórum (WEF) či Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), které pokrývají řadu různorodých aspektů a náhledů na fungování veřejné správy v oblastech:

¹ Zvláště pokud budou tyto aktivity spolufinancovány z ESI fondů, je sladění indikátorů žádoucí.

1. obecného vládnutí

- a. např. indikátor „*government effectiveness*“* (WB)

2. nástrojů modernizace

- a. např. indikátor „*availability of 8 business related E-Government services*“ (EU)

3. korupce a podvodů

- a. např. indikátor „*experience of corruption*“ (EU)
- b. např. indikátor „*irregular payments and bribes*“ (WEF)
- c. např. indikátor „*diversion of public funds*“ (WEF)

4. zakládání podniků

- a. např. indikátor „*cost to start-up a company*“ (WB)
- b. např. indikátor „*time required to start-up a company*“ (WB)
- c. např. indikátor „*index of total licensing complexity*“ (EU)

5. veřejných zakázek

- a. např. indikátor „*total person-days per individual firm per competition*“ (EU)
- b. např. indikátor „*typical cost of a competition for firms per competition*“ (EU)

6. dodržování daňových předpisů a administrace daní

- a. např. indikátor „*time to prepare and file tax returns and to pay taxes*“ (WB)
- b. např. indikátor „*administrative costs of taxation*“ (OECD)

7. efektivity justice v oblasti občanského práva

- a. např. indikátor „*independent judiciary*“ (WEF)
- b. např. indikátor „*enforcing contracts: time*“
- c. např. indikátor „*enforcing contracts: cost*“ (WB)

Tyto indikátory jsou pro monitorování veřejné správy **doporučovány mimo jiné také ze strany Evropské komise**, a to v rámci dokumentu „*Excellence in Public Administration for competitiveness in EU Member States*“, zpracované v roce 2012. **Za pomoci těchto indikátorů bude ČR moci hodnotit výkon veřejné správy, a to jak z pohledu hodnot, které budou jednotlivé indikátory nabývat, tak také z pohledu srovnání efektivity veřejné správy ČR s ostatními zeměmi nejen EU.** Měření hodnot těchto indikátorů je jmenovanými institucemi prováděno každoročně. **Z hlediska sběru dat pro tento pilíř nebude ČR muset vynakládat žádné finanční prostředky.**

* Některé navrhované indikátory, jako např. „*government effectiveness*“, jsou indikátory tzv. složenými, hodnotícími širokou škálu aktivit, které indikátor pokrývá. Tyto indikátory agregují informace z mnoha zdrojů a průměrují je. Seznam obsahuje i indikátory tzv. jednoduché, měřící pouze hodnoty, kterých nabývá jedna konkrétní aktivita, jako např. „*cost to start-up a company*“ či „*total person-days per individual firm per competition*“. V seznamu se objevují také indikátory vycházející primárně z vnímání té které aktivity ze strany zainteresovaných stran, což se týká hlavně tématu korupce, např. indikátoru „*experience of corruption*“.